

ΚΕΙΜΕΝΟ

Ως λαός πάντοτε **υπερηφανεύομασταν** για τη **συνεκτικότητα** της ελληνικής οικογένειας, τους ισχυρούς δεσμούς της, την περίφημη αλληλοϋποστήριξη ανάμεσα στα μέλη της. Στην Ελλάδα, τα παιδιά απολαμβάνουν της στήριξης των γονιών έως και σε προχωρημένη ηλικία και οι ηλικιωμένοι περιθάλπονται από τα παιδιά και τα εγγόνια τους σε μεγαλύτερο ποσοστό από κάθε άλλη χώρα της Ευρώπης. Όμως, σιγά σιγά το πρότυπο αυτό ξεθωριάζει, για μια σειρά από κοινωνικο-οικονομικές αιτίες.

Αρχικά, οι παραδοσιακές μορφές οικογένειας -γονείς με ένα ή δύο παιδιά, γονείς με παιδιά κι ένας ή δύο ηλικιωμένοι- «χάνουν έδαφος». Οι πολύτεκνες οικογένειες μειώθηκαν κατά 20%-25% την τελευταία εικοσαετία, ενώ τα μονομελή νοικοκυριά -φοιτητές, μοναχικοί ηλικιωμένοι και εργένηδες- **αυξήθηκαν** σχεδόν κατά 70%. Ο μεγάλος αριθμός διαζυγίων και η δημιουργία νέων οικογενειών, μέσω ενός δεύτερου γάμου, καθώς και οι μικτοί γάμοι ανάμεσα σε Έλληνες και αλλοδαπούς συνθέτουν ένα ολότελα νέο για τα ελληνικά δεδομένα τοπίο. Οι δεσμοί των μελών της πυρηνικής οικογένειας θα επαναπροσδιοριστούν σε 30 ή 40 χρόνια, όταν μια ολόκληρη γενιά από μοναχοπαιδιά θα κληθεί να αναλάβει μόνη της τη φροντίδα των ηλικιωμένων...

Επίσης, οι αλλαγές στη μορφή και στη δομή της ελληνικής οικογένειας είναι ιδιαίτερα **εμφανείς** την τελευταία 15ετία. «Η ελληνική οικογένεια εξελίσσεται δυναμικά, τόσο στη μορφή όσο και στο περιεχόμενο», εξηγεί στην «Κ» η επίκουρη καθηγήτρια στο τμήμα Οικιακής Οικονομίας και Οικολογίας του Χαροκόπειου Πανεπιστημίου κ. Ελένη Θεοδωροπούλου. «Στην Ελλάδα σήμερα συνυπάρχουν πολλοί διαφορετικοί τύποι οικογένειας. Κατ' αρχάς η παραδοσιακή πυρηνική οικογένεια, που δημιουργείται με γάμο και περιλαμβάνει γονείς και παιδιά. Επίσης, υπάρχουν πολλές μονογονεϊκές οικογένειες, που προκύπτουν από **διαζύγιο** ή χηρεία ή πρόκειται για ανύπαντρες μητέρες. Τέλος, υπάρχουν και οι οικογένειες χωρίς γάμο, δηλαδή τα ζευγάρια που συζούν χωρίς ή –σπανιότερα– με παιδιά».

Μια σημαντική, ακόμα, παρατήρηση είναι ότι «στη σύγχρονη αστική οικογένεια η επιρροή των συγγενών μειώνεται ολοένα και περισσότερο, ενώ οι παλαιές οικογενειακές αξίες (π.χ. ο λόγος του πατέρα είναι νόμος) δεν ακολουθούνται όπως παλαιότερα. Οι δεσμοί είναι γενικά πιο χαλαροί και οι οικογένειες οδηγούνται με σαφώς μεγαλύτερη ευκολία στο διαζύγιο», συμπληρώνει η κ. Θεοδωροπούλου. Η τεράστια αύξηση του αριθμού των διαζυγίων οδηγεί σε συνεπακόλουθες αλλαγές στη δομή της οικογένειας. «Η μεγάλη αύξηση των νοικοκυριών που έχουν ως αρχηγό γυναίκα, όπως παρουσιάζεται στις επίσημες στατιστικές, κατ' αρχήν αντικατοπτρίζει ουσιαστικά το μεγάλο ποσοστό διάλυσης των γάμων», εξηγεί στην «Κ» η κοινωνιολόγος - ερευνήτρια στο Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών κ. Αφροδίτη Τεπέρογλου. «Σύμφωνα με έρευνες, οι άγαμες μητέρες έχουν επίσης αυξηθεί, παραμένουν όμως πολύ μικρό κομμάτι του πληθυσμού».

Οι σημαντικότερες αλλαγές, όμως, αφορούν τις εσωτερικές αλλαγές που **υφίσταται** η ελληνική οικογένεια. «Από τις πλέον βασικές παρατηρήσεις είναι η μείωση της δυναμικότητας της οικογένειας. Ξεκινάμε λοιπόν από τις στατιστικές και παρατηρούμε ότι σήμερα στην Ελλάδα αντιστοιχεί 1,3 παιδιά ανά γυναίκα, τη στιγμή που στην Ιρλανδία αντιστοιχεί 1,88, στη Δανία 1,73 και στη Σουηδία 1,50. Η Ελληνίδα, λοιπόν, σήμερα αποκτά κατά μέσον όρο ένα παιδί». εξηγεί η κ. Τεπέρογλου πιστεύοντας ότι τώρα διανύουμε φάση απομυθοποίησης της ελληνικής οικογένειας.

Σήμερα, η άμεση οικογένεια είναι και **περιορισμένη** αριθμητικά και πιο αδύναμη οικονομικά. Η μείωση των μελών της , εξαρτάται άμεσα από τη σημερινή κατάσταση. «Μία από τις αιτίες που τα ζευγάρια δεν προχωρούν στο δεύτερο παιδί είναι η έλλειψη χρόνου και χρημάτων», εξηγεί η κ. Θεοδωροπούλου. Την ίδια στιγμή, όμως, οι τελευταίες έρευνες καταγράφουν μια συνεχή μείωση του χρόνου που ο γονιός περνάει με το παιδί στην Ελλάδα. «Πρόσφατη έρευνα έδειξε ότι μόλις το 4% των Ελλήνων ανδρών περνούν χρόνο με το παιδί τους το Σαββατοκύριακο. **Ταυτόχρονα**, ο νέος γονιός δεν αντιμετωπίζει το παιδί ως συναισθηματική επένδυση ούτε είναι αισιόδοξος απέναντι στις συνθήκες που το παιδί θα αντιμετωπίσει. Σήμερα το παιδί απλώς εξασφαλίζει στους γονείς του την κοινωνική αποδοχή. Προσωπικά, το στοιχείο αυτό με φοβίζει» λέει η κ. Τεπέρογλου. .

Είναι πλέον γεγονός. Η **παραδοσιακή** υπερπροστατευτική ελληνική οικογένεια **αλλάζει** μορφή. Οι άλλοτε ισχυροί δεσμοί ανάμεσα στα μέλη της χαλαρώνουν, τα παιδιά λιγοστεύουν σε αριθμό, οι ηλικιωμένοι μένουν πια μόνοι. Τα όλο και περισσότερα μονογονεϊκά νοικοκυριά, οι μικτοί γαμοί και η οικονομική κρίση συνθέτουν ένα νέο, για τα ελληνικά δεδομένα, τοπίο.

*Γιώργος Αιάλιος, εφ. Καθημερινή
(Διασκευασμένο κείμενο)*

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

- A.** Να γράψετε την περίληψη του κειμένου (100-120 λέξεις). **Μονάδες 25**
- B1.** «Σήμερα, η άμεση οικογένεια είναι και περιορισμένη αριθμητικά και πιο αδύναμη οικονομικά». Αφού χρησιμοποιήσετε την παραπάνω πρόταση ως θεματική, να την αναπτύξετε σε μια παράγραφο 80-100 λέξεων με την μέθοδο της αιτιολόγησης. **Μονάδες 10**
- B2. Υπερηφανεύομασταν, εμφανείς, υφίσταται, ταυτόχρονα:** Να δοθεί από ένα συνώνυμο για κάθε μια από τις παραπάνω λέξεις. **Μονάδες 4**
- B3. συνεκτικότητα, αυξήθηκαν, διαζύγιο, περιορισμένη, παραδοσιακή:** να δοθεί από ένα αντώνυμο για κάθε μια από τις παραπάνω λέξεις. **Μονάδες 5**
- B4.** Στο κείμενο χρησιμοποιείται ως βασικός τρόπος πειθούς η επίκληση στη λογική. Να εντοπίσετε τρία τεκμήρια και να αναφέρετε σε ποιο είδος ανήκουν. **Μονάδες 6**
- B5.** Να γράψετε τα συνθετικά των παρακάτω λέξεων και στη συνέχεια με το β' συνθετικό να σχηματίσετε ένα νέο σύνθετο επίθετο: περίφημη, μονομελή, οικογένειες, καταγράφουν, αναλάβει. **Μονάδες 10**
- Γ.** Αφορμώντας από την προβληματική που θέτει το δοθέν κείμενο καλείστε να συντάξετε ένα δοκιμακό κείμενο με θέμα τη σημασία της οικογένειας και τις αιτίες απαξίωσης της στη συνείδηση των νέων. **Μονάδες 40**

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

- A.** Ο συγγραφέας του κειμένου πραγματεύεται το θέμα της αλλαγής της παραδοσιακής μορφής της ελληνικής οικογένειας τις τελευταίες δεκαετίες διαπιστώνοντας κυρίως την εξάλειψη της συνεκτικότητάς της. Αρχικά, παρατηρεί τη μείωση των πολύτεκνων οικογενειών, την αύξηση των διαζυγίων και των μονομένων νοικοκυριών, ενώ παράλληλα διαπιστώνει και την ύπαρξη άλλων μορφών οικογένειας όπως τις μονογονεϊκές και εκείνες εκτός γάμου. Στη συνέχεια, παρατηρεί ότι οι δεσμοί με τους συγγενείς χαλαρώνουν και οι παλαιές οικογενειακές αξίες υποχωρούν σταδιακά επηρεάζοντας την παραδοσιακή δομή της

οικογένειας. Ταυτόχρονα, περιορίζεται η εξέλιξή της και η δυναμική της καθώς αρκείται, σε μεγάλο ποσοστό, στην απόκτηση ενός παιδιού ελλείνει χρημάτων και χρόνου. Ολοκληρώνοντας, διαπιστώνει ότι βρισκόμαστε πια μπροστά σε ένα νέο, αλλά καθόλου αναβαθμισμένο, μοντέλο της ελληνικής οικογένειας.

B1. Σήμερα, η άμεση οικογένεια είναι και περιορισμένη αριθμητικά και πιο αδύναμη οικονομικά. Αυτό συμβαίνει γιατί όλο και περισσότερα ζευγάρια παίρνουν διαζύγιο ενώ όσα μένουν μαζί αποφασίζουν είτε να μην κάνουν κανένα παιδί είτε να κάνουν μόνο ένα. Επίσης, εξ αιτίας του κατά πολύ περιορισμένου ελεύθερου χρόνου σε μερικά ζευγάρια, της εξαντλητικής οικονομικά κρίσης και της αύξησης της ανεργίας, η οποία αφορά στις περισσότερες των περιπτώσεων και τους δυο γονείς, η δημιουργία μιας υγιούς και πολυμελούς οικογένειας καθίσταται πλέον μια πολύ δύσκολη υπόθεση για ένα ζευγάρι. Έτσι, λοιπόν, σε λίγες δεκαετίες η Ελλάδα θα είναι πια μια «ηλικιωμένη» χώρα, έρμαιο στα χέρια των οικονομικά και κοινωνικά ανεπτυγμένων χωρών.

B2. υπερηφανευόμασταν = καμαρώναμε
εμφανείς = φανερές, ευδιάκριτες
υφίσταται = παθαίνει
ταυτόχρονα = συγχρόνως

B3. συνεκτικότητα ≠ χαλαρότητα
αυξήθηκαν ≠ μειώθηκαν
διαζύγιο ≠ επανένωση
περιορισμένη ≠ απεριόριστη
παραδοσιακή ≠ σύγχρονη

B3. Τρία από τα τεκμήρια που εντοπίζονται στο κείμενο είναι τα εξής:

α) στατιστικά στοιχεία: «Οι πολύτεκνες οικογένειες...70%» (2^η παράγραφος).

β) παραδείγματα: «(π.χ. ο λόγος του πατέρα είναι νόμος)» (4^η παράγραφος).

γ) πορίσματα/αποτελέσματα ερευνών: «Σύμφωνα με έρευνες, οι άγαμες μητέρες έχουν επίσης αυξηθεί, παραμένουν όμως πολύ μικρό κομμάτι του πληθυσμού» (4^η παράγραφος).

B5.

λέξη	α' συνθετικό	β' συνθετικό	σύνθετο επίθετο
περίφημη	περί	φήμη < φημίζομαι	κακόφημος
μονομελής	μονός	μέλος	αρτιμελής
οικογένειες	οίκος	γένος < γίγνομαι	πατρογονικός
καταγράφουν	κατά	γράφω	περιγραφικός
αναλάβει	ανά	λαμβάνω	επαναληπτικός

Γ.

Δεσμός αγάπης...

Η δημιουργία οικογένειας ανέκαθεν αποτελούσε παράγοντα σταθεροποίησης των κοινωνιών. Η προβολή της διαχρονικά ως προορισμού του ανθρώπου με απώτερο στόχο την διαίωνιση του είδους, την καθιέρωσε στο συλλογικό ασυνείδητο ως «θεϊκή» επιταγή και παράγοντα κοινωνικής προβολής και καταξίωσης. Η πραγματική της, όμως, αξία έγκειται κυρίως στην καθοριστική επενέργειά της στη συναισθηματική, ηθική και πνευματική ωρίμανση των νεότερων μελών της, χωρίς να παρακάμπτεται βέβαια, η κάλυψη των βιοτικών τους αναγκών και η κοινωνικοποίησή τους.

- Πρωτίστως, η συμβολή της στο συναισθηματικό τομέα θεωρείται अपαράμιλλης αξίας. Ειδικότερα, το παιδί που μεγαλώνει σε ένα ήρεμο και ασφαλές οικογενειακό περιβάλλον δεχόμενο την αγάπη, τη φροντίδα, το σεβασμό και την αποδοχή χωρίς προϋποθέσεις ποικίλης φύσεως, δύναται σαφώς να αναπτύξει μια υγιή προσωπικότητα. Η πλήρης συναισθηματική κάλυψη των νεοσσών προωθεί την ισορροπία, την ευφορία, την αυτοπεποίθηση και τον αυτοσεβασμό τους ατσαλώνοντας τη συναισθηματική τους νοημοσύνη. Έτσι, η οικογενειακή εστία αποδεικνύεται για το νέο ένα καταφύγιο, η οποία τροφοδοτώντας τον με σημαντικά ψυχικά αποθέματα τον καθιστά ικανό να ανταπεξέλθει στη σωρεία των δυσκολιών των σύγχρονων κοινωνιών.
- Η οικογένεια, επίσης, αναλαμβάνει την ηθική διαπαιδαγώγηση των παιδιών. Οι γονείς λειτουργώντας ως πρότυπα ήθους, διδάσκουν κυρίως βιωματικά στα παιδιά τους την αξία της αγάπης, της αλληλεγγύης, της δικαιοσύνης, της ειλικρίνειας, του σεβασμού και της αξιοπρέπειας. Η συνέπεια δε λόγων και έργων σε συνδυασμό με την παροχή ερεθισμάτων δύναται να εφοδιάσουν το νέο με ένα ισχυρό πλέγμα ηθικών αξιών ικανό να τον προστατεύσει και να τον αναδείξει ως προσωπικότητα σε κάθε περίπτωση.
- Πέραν της ηθικής, καίρια κρίνεται και η συνεισφορά της στην πνευματική καλλιέργεια των νέων. Πιο συγκεκριμένα, οι γονείς αναλαμβάνουν την ευθύνη να τροφοδοτήσουν τα τέκνα τους με ποικίλα μορφωτικά ερεθίσματα ξεκινώντας από τη νηπιακή ηλικία, προκειμένου να προλειάνουν το έδαφος της καλλιέργειας του πνεύματός τους. Όταν οι γονείς αποτελούν οι ίδιοι πρότυπα καλλιέργειας και παιδείας προβάλλοντας δηλαδή μέσα από το προσωπικό τους παράδειγμα τη γνώση ως υπαρξιακή ανάγκη και όχι ως καταναγκασμό, είναι σύνθητες τα παιδιά να υιοθετούν αυτή τους την αγάπη. Ο διάλογος, ακόμα, αποτελεί ένα σημαντικό εργαλείο πνευματικής ανάπτυξης των νεότερων μελών προωθώντας την αντιληπτική, μνημονική και αφαιρετική τους ικανότητα.
- Οι γονείς επιφορτίζονται με μια ακόμη ευθύνη, εκείνη της κοινωνικοποίησης των παιδιών. Αναμφίβολα, η οικογένεια αποτελεί για το νέο μια πρώτη μορφή συνόλου στο οποίο καλείται να ενταχθεί και να συμμορφωθεί σε ορισμένους κανόνες προκειμένου να επιτευχθεί η εύρυθμη λειτουργία του. Σταδιακά και με την πολύτιμη αρωγή των γονιών, ο νέος αντιλαμβάνεται την αξία της

συνεργασίας, της αλληλοκατανόησης, της συνέπειας, της υπευθυνότητας, προετοιμαζόμενος κατ' αυτόν τον τρόπο για την μετέπειτα ένταξή του στο ευρύτερο κοινωνικό σύνολο, την κοινωνία.

- Επίσης, η μύηση των νεαρών ατόμων στις δημοκρατικές αρχές επιτυγχάνεται σε ένα πρώιμο στάδιο, βέβαια, στους κόλπους της οικογένειας. Πράγματι, η οικογένεια ως δυναμικός και συνεχώς εξελισσόμενος σχηματισμός προωθεί στη συνείδηση των μικρότερων μελών της τη χρήση του διαλόγου ως τη μοναδική μέθοδο επίλυσης διαφορών, την ανεκτικότητα ως αδιαπραγμάτευτο στοιχείο της αρμονικής συνύπαρξης των ανθρώπων και την ισοτιμία ως κεκτημένο δικαίωμα όλων μας. Τέλος, η άσκηση του ατόμου στη χρήση των δικαιωμάτων του καθώς και την κάλυψη των υποχρεώσεών του, το καθιστά ικανό να αποτελέσει μετέπειτα ένα υγιές μέρος ενός συνόλου που διέπεται από δημοκρατικές αρχές και αξίες απομακρύνοντάς το από το ενδεχόμενο παρεκκλίσεων.
- Επιπρόσθετα, οι νέοι έρχονται σε επαφή με τον πολιτισμό στα πλαίσια της οικογένειας προωθώντας την καλαισθησία τους. Αναλυτικότερα, οι γονείς επιδιώκοντας την επαφή τους με κλασικά και σύγχρονα έργα όλων των μορφών τέχνης καλλιεργούν την αγάπη των νέων για το ωραίο. Η παρακολούθηση θεατρικών παραστάσεων, η επίσκεψη εκθέσεων ζωγραφικής, η επαφή με την ποιοτική μουσική αναμφισβήτητα οξύνουν το αισθητικό τους κριτήριο ωθώντας τους στην αναζήτησή του σε όλες της εκφάνσεις του βίου τους.
- Ολοκληρώνοντας την ανάλυση της προσφοράς της οικογένειας στα νεότερα μέλη της αξίζει να επισημανθεί η οικονομική τους στήριξη και η κάλυψη των υλικών τους αναγκών. Η εξασφάλιση της στέγης, της τροφής, της ενδυμασίας, της εκπαίδευσης πέραν του σχολικού πλαισίου, η προώθηση των κλίσεων με παράλληλες αθλητικές και καλλιτεχνικές δραστηριότητες υπάγονται στα αγαθά που εξασφαλίζουν η γονείς στα παιδιά τους για την καλύτερη δυνατή ανάπτυξή τους.

Παρά το γεγονός ότι η οικογένεια προβάλλει ως καταλυτικός παράγοντας της πολύπλευρης ανάπτυξης του ατόμου, εντούτοις, αποτελεί σύνηθες πια φαινόμενο η διάλυσή ή η φυτοζωική συντήρησή της. Η κρίση του οικογενειακού «δεσμού» και όχι θεσμού πλήττει πολυσχιδώς τους ανθρώπους που βρίσκονται στην πιο καθοριστική περίοδο της ζωής τους, στοιχείο που καθιστά επιτακτική την μελέτη των γενεσιουργών αιτιών του.

- Σε πρωταρχική αιτία των έντονων τριγμών που δέχεται η οικογένεια ανάγονται οι λόγοι για τους οποίους προβαίνουν οι άνθρωποι στη δημιουργία της. Οι περισσότεροι υποτασσόμενοι στο κοινωνικό κατεστημένο, οδηγούνται πολλές φορές σε μια λανθασμένη επιλογή συντρόφου προκειμένου να μη βρεθούν στο κοινωνικό περιθώριο. Εντούτοις, οι ευθύνες που ενέχει ένα τέτοιο εγχείρημα προϋποθέτουν ένα ισχυρό δεσμό αγάπης, κατανόησης, σεβασμού, στήριξης μεταξύ του ζευγαριού προκειμένου να ανταποκριθούν επιτυχώς στο πλήθος και στη πολυπλοκότητά τους. Όταν, όμως, ο δεσμός αυτός υποκαθίσταται από κοινωνικές και οικονομικές σκοπιμότητες, τότε η υποτυπώδης εκδοχή του λύνεται πρόωρα ή διατηρείται μετεξελισσόμενη σε ασφυκτικό κλοιό.
- Δευτερεύοντως, η οικογένεια βάλλεται και από την πολλαπλότητα των ρόλων των γονέων. Στις σύγχρονες κοινωνίες οι γονείς καλούνται να ανταποκριθούν επιτυχώς σε σωρεία υποχρεώσεων, οικογενειακών, επαγγελματικών, κοινωνικών. Αντιθέτως, στο παρελθόν η γυναίκα αναλάμβανε ένα σημαντικό μέρος των ενδοοικογενειακών ευθυνών και ο άνδρας επιφορτιζόταν κυρίως με την κάλυψη των οικονομικών αναγκών. Όμως, η δυναμική εισαγωγή της γυναίκας στον εργασιακό χώρο άλλαξε άρδην τις ισορροπίες της οικογένειας. Οι γονείς αδυνατούν να ανταποκριθούν επάξια σε όλους τους ρόλους παρακάμπτοντας έτσι συνήθως το καθήκον τους να συμμετάσχουν ενεργά στην ανατροφή των παιδιών τους χαλαρώνοντας με αυτόν τον τρόπο τον ουσιαστικό δεσμό της οικογένειας στο όνομα της οικονομικής ανάγκης.
- Ο υλισμός αναδεικνύεται σε ένα ακόμα αίτιο της κρίσης που διέρχεται η οικογένεια. Η επικέντρωση των κηδεμόνων στην κάλυψη των υλικών αναγκών ανάγοντας τις σε σημαντικότερες υποσκάπτει τα θεμέλια της επαφής τους με αυτά. Πιο συγκεκριμένα, η υπερεργασία στην οποία επιδίδονται προκειμένου να καλύψουν το πλήθος των διαρκώς ογκούμενων υλικών αναγκών ελάχιστα περιθώρια ελεύθερου χρόνου αφήνει για την καλλιέργεια μιας ουσιαστικής σχέσης με το παιδί. Οι γονείς υιοθετώντας αυτή την πρακτική «διαπαιδαγώγησης» ωθούν τα παιδιά τους στη θεώρηση ότι οι γονείς είναι οι χρηματοδότες τους και τους χειρίζονται αναλόγως μιας και το συναίσθημα εκλείπει.
- Συν τοις άλλοις, η συναισθηματική ανωριμότητα των γονέων αποτελεί σημαντικό παράγοντα απαξίωσης του θεσμού από τους νέους. Δυστυχώς, δεν είναι λίγες οι περιπτώσεις των ανθρώπων που προβαίνουν στη δημιουργία οικογένειας προκειμένου να καλύψουν το συναισθηματικό τους κενό. Απόρροια αυτού του γεγονότος είναι η επιβάρυνση των παιδιών και η δημιουργία μιας αρνητικής εικόνας στη συνείδησή τους για την οικογένεια.
- Το χάσμα των γενεών, τέλος, ευθύνεται για την απέχθεια που εκδηλώνουν οι νέοι στην προοπτική δημιουργίας οικογένειας. Ο αυταρχισμός, ο δογματισμός και η υπερπροστασία που χαρακτηρίζει τους μεγαλύτερους και η εκρηκτικότητα, ο μηδενισμός, και η επιπολαιότητα των νέων από την άλλη πλευρά αποτελούν τις συνήθεις αιτίες που υποσκάπτουν την επικοινωνία των δυο πλευρών. Στο χάος της ασυνεννοησίας τα αισθήματα λαμβάνουν μορφή τυπική και οι νεότεροι σχηματίζουν την άποψη πως η οικογένεια αποτελεί ένα υποκριτικό θεσμό που στερείται ουσίας και ελάχιστα έχει να τους προσφέρει.

Επιλογικά, αξίζει να επισημανθεί πως η οικογένεια ως θεσμός και ως δεσμός μπορεί να βάλλεται ποικιλοτρόπως, παρά ταύτα είναι η μόνη που μπορεί να διασώσει την ουσία της και να αναπροσδιορίσει τη θέση της στο αξιακό σύστημα των νέων ανθρώπων επικεντρωνόμενη στο σημαντικότερο αγαθό που μπορεί να προσφέρει, την αυθόρμητη, βαθειά και ειλικρινή αγάπη.

Επιμέλεια:

Ασφαριωτάκη Μαρία • Πιτταροκοίλη Μαρία • Κόρκακα Σάνδη